OSNOVNA ŠOLA
LJUDSKI VRT PTUJ

ZDRAVA ŠOLA

39. državni festival Turizmu pomaga lastna glava

»NOSIM SE«

Avtorice: Marina Korpar Mohorko, Zala Majerič in Nina Kolmančič

Mentorice: Elka Mlakar, Martina Prejac in Mateja Prša

Ptuj, februar 2025

KAZALO

ZAHVALA ... 3
PODATKI O ŠOLI IN NALOGI ... 3
POVZETEK ... 4
SUMMARY ... 4
1 UVOD ... 5
2 OD KOD NASLOV NAŠE NALOGE? ... 6
2. 1 TRADICIJA ... 6
2. 2. TRADICIJA IN TREND ... 6
3 RAZISKOVALNI DEL ... 7
3. 1. IDEJA ... 7
3. 2 NARODNA NOŠA PTUJA IN OKOLICE ... 7
3. 2. 1 Značilnosti ženske narodne noše Ptujskega polja ... 8
3. 3 SODOBNI NAČIN NOŠENJA NARODNE NOŠE ... 8
4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA FESTIVALA ... 9
4. 1 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA FESTIVALA ... 10
4. 2 OSNOVNI PODATKI, POTREBNI ZA PRIPRAVO IN IZVEDBO PROGRAMA ... 10
4. 3 PROGRAM DOGAJANJA ... 11
4. 3. 1. Lokacije za izvedbo dogodkov ... 11
4. 3. 2 Kaj nudimo obiskovalcem? ... 12
4. 3. 3. Kaj projekt omogoča turistom? ... 12
4. 3. 4. Kdaj se projekt odvija? ... 12
4 . 4 CENA ... 12
4. 5 KONTAKT IN REZERVACIJA ... 13
4. 6 CILJNE SKUPINE ... 13
4. 7 OGLAŠEVANJE ... 13
4. 8 KDO BO KAJ OPRAVLJAL? ... 13
4. 9 SPOMINKI ... 14
5 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA ... 14
6 TROŠKI IN FINANČNA SREDSTVA ... 15
7 ZAKLJUČEK ... 15
8 LITERATURA IN VIRI ... 16
9 PRILOGE ... 16
PRILOGA 1 – PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI ... 16

KAZALO SLIK

Slika 1 - 6: Turistični podmladek izdeluje spominke in katalog (foto: Prša) ... 14
Slika 7: TIC Ptuj (foto: Prša) ... 15

ZAHVALA

Želimo se zahvaliti našim družinam in vsem bližnjim, ki so nas spodbujali ter nam pomagali pri izdelavi turistične naloge.

Za pomoč pri izvedbi se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam pomagali z nasveti. Posebna zahvala gre učiteljici Nataši Kalinić in Najini babici, ge. Milki Arnuš, ki sta šivali kostume in rute, učenki Alini Milošič, ki je narisala vse kreacije in vzorce za spominke, ter učencema Maju Rojku in Alenu Kaču, ki sta gravirala spominke. Prav tako se zahvaljujemo vsem učiteljem, ki so nam pomagali pri izvedbi projekta. Še posebej učiteljem Alešu Sakelšku, Simoni Lozinšek in Blanki Kojc.

Za pomoč pri lektoriranju se zahvaljujemo Petri Vujnovič. Ob koncu gre zahvala še našim potrpežljivim mentoricam Elki Mlakar, Mateji Prša in Martini Prejac za spodbudo in nesebično podporo pri našem delu.

PODATKI O ŠOLI IN NALOGI

OŠ Ljudski vrt Ptuj, Župančičeva 10, 2250 Ptuj, tel: (02) 780 04 70, http://www.os-ljudskivrtptuj.si

NASLOV TURISTIČNE NALOGE: **NOSIM SE**

Avtorice (ime in priimek, razred):

Marina Mohorko Korpar, 9. c, Zala Majerič, 9. c, Nina Kolmančič, 9. a

Mentorice:

Elka Mlakar, prof. defektologije

Mateja Prša, univ. dipl. soc. pedagoginja

Martina Prejac, prof. geografije in zgodovine

Sodelavci:

Petra Vujnovič, univ. dipl. pedagoginja

Aleš Sakelšek, prof. matematike in tehnike

Nataša Kalinić, prof. angleščine in nemščine

Simona Lozinšek, prof. športne vzgoje

Blanka Kojc, prof. tehnike in tehnologije ter informatike

Število strani: 15 in priloge

Priloge:

- predstavitev nastopa na turistični tržnici

POVZETEK

Tema »Tradicija v trendu« ponuja odlično priložnost za predstavitev Ptuja, mesta z bogato kulturno dediščino, zgodovino in tradicijo. Ptuj je znan po številnih običajih, kot so pustni karneval, zgodovinske prireditve, rimske igre in tradicionalne obrti. Vsi ti običaji so se skozi čas obdržali in predstavljajo navdih za sodobno kulturo ter turistično ponudbo.

Ptuj z okolico je prepoznaven tudi po svoji narodni noši, zato smo se odločile, da bi nošo ptujskega okolja priredile na sodoben in inovativen način ter jo s tem približale vsem, ki bi želeli del tradicije obdržati v vsakdanjem življenju. Tako bi jo lahko nosili na različnih dogodkih, kot je že v navadi v nekaterih sosednjih državah.

V svetu mode obstaja namreč veliko primerov, kjer so tradicionalni kostumi postali sestavni del sodobne garderobe in so vir navdiha za moderne kreacije.

V nalogi bomo predstavile ideje, kako bi lahko narodno nošo našega območja obogatile z različnimi dodatki in jo preoblikovale v sodobnejše kreacije. Vse to pa bi skušale vključiti tudi v turistično ponudbo Ptuja in njegove okolice.

V nalogi so predstavljeni tudi načini trženja ponudbe in finančni načrt. Največji delež pri promociji bomo prevzeli turistični podmladkarji, domače medijske hiše ter turistična društva. Za uspešno trženje bo treba vključiti čim več domačinov in domačih podjetnikov.

Vse te ideje smo združile v nalogo, ki smo jo popestrile z reklamnim materialom in fotografijami. Pri snovanju in pripravi turistične tržnice smo pripravile vrsto spremljevalnih dogodkov, ki bodo dodatno obogatili turistično ponudbo. Za vse te dogodke smo pripravile programski in finančni načrt.

Nalogo je mogoče dobiti v knjižnici OŠ Ljudski vrt Ptuj in pri naših mentoricah ter na spletni strani šole. Do nje pa lahko dostopate tudi preko QR-kode, ki je na spominkih.

KLJUČNE BESEDE: festival, tradicija, trend, podmladkarji, narodna noša, modni dodatki.

SUMMARY

The topic "Tradition in Trend" offers an excellent opportunity to represent Ptuj, a town with a rich cultural heritage, history, and tradition. Ptuj is known for numerous customs, such as the carnival, historical events, Roman games, and traditional crafts. All these customs have been preserved over time and serve as inspiration for modern culture and tourism.

Ptuj and its surroundings also have a national costume, which is why we decided to reinterpret the local costume in a modern and innovative way, making it more accessible to everyone who would like to keep a piece of tradition in their everyday life. This way, it could be worn at various events, as is already common in some neighboring countries.

In the fashion world, there are many examples where traditional costumes have inspired modern clothing and serve as a source of inspiration for contemporary creations.

In this project, we will present ideas on how the national costume of our region could be enriched with various accessories and transformed into more modern designs. We aim to incorporate this into the tourist offering of Ptuj and its surroundings as well.

The project also presents marketing strategies and a financial plan. The main responsibility for promotion will lie with youth tourism groups, local media houses, and tourism associations. To ensure successful marketing, it will be crucial to involve as many locals and local entrepreneurs as possible.

We have combined all these ideas into a project, which we have enriched with promotional materials and photographs. In designing and preparing the tourism market, we have planned a series of accompanying events to further enhance the tourist offering. For all these events, we have prepared both a program and financial plan.

The project can be accessed at the library of the Primary School Ljudski vrt Ptuj, from our mentors, and on the school website. It can also be accessed through a QR code found on souvenirs.

KEYWORDS: festival, tradition, trend, youth tourism, national costume, fashion accessories.

1 UVOD

Kulturna dediščina so vrednote, običaji, tradicija in zgodbe, ki so jih naši predniki ustvarili in jih predali svojim potomcem. To vključuje tradicionalne plese, glasbo, umetnost, prav tako pa tudi značilno arhitekturo in številne običaje. Kulturna dediščina nam pomaga razumeti, kdo smo in od kod prihajamo. Povezuje nas s preteklostjo in nam daje občutek pripadnosti in identitete. Kulturna dediščina ni statična, spreminja se in prilagaja sodobnemu svetu. Mnogi oblikovalci uporabljajo tradicionalne motive in tehnike v sodobnih oblačilih. Tako ohranjajo tradicijo, hkrati pa ustvarjajo nekaj novega in privlačnega za današnje generacije. Kulturna dediščina je prav tako temelj naše identitete in ključen del povezovanja z našimi predniki.

Odločile smo se, da se bomo v okviru letošnjega festivala osredotočile na narodno nošo Ptujskega polja. Cilj bo, da raziščemo, kako lahko žensko narodno nošo reinterpretiramo na sodoben način ter jo predstavimo kot del modne in kulturne dediščine, ki ohranja tradicijo in navdihuje mlajše generacije. Vse to zahteva premišljeno povezavo tradicionalnih elementov s sodobnimi modnimi pristopi, ki ohranjajo dediščino, a jo naredijo privlačno za širšo in mlajšo publiko.

Pri našem delu smo se poglobile v zgodovinske vire, ki opisujejo pomen narodne noše Ptujskega polja, in opravile intervjuje z lokalnimi poznavalci kulturne dediščine. Poleg tega smo izvedle ustvarjalne delavnice, na katerih smo iskali načine, kako tradicijo preoblikovati v sodobne modne dodatke in oblačila. Velik poudarek smo namenile sodelovanju z mladimi, saj verjamemo, da lahko prav oni pomagajo dediščino ohraniti živo skozi nove, kreativne ideje.

Osnovni namen našega programa bo predstavitev našega turističnega proizvoda. V naš program pa ne bomo pozabile vključiti ogledov največjih kulturno-zgodovinskih znamenitosti Ptuja. Vse to bomo v nadaljevanju turistične naloge podrobneje predstavile.

Zato vsi lepo vabljeni na našo tržnico, kjer bomo s svojo ustvarjalnostjo prispevale k ohranjanju in preoblikovanju naše bogate dediščine, da bo živela tudi v prihodnosti.

2 OD KOD NASLOV NAŠE NALOGE?

Za ime našega projekta smo se odločile po glasovanju celotne ekipe turističnega podmladka, ko smo iskale vsebino, ki bi jo lahko vključile v letošnji projekt. Ko smo določile smernice, smo poiskale ime, ki nekako že na prvi pogled pove, kaj naloga predstavlja, po svoje pa je tudi nekoliko skrivnostno. *"Nosim se"* je zelo domiseln in večplasten naslov, saj vsebuje več možnih interpretacij, ki so primerne za raziskovalno nalogo o sodobni predstavitvi narodne noše. Izraža povezanost z zgodovino, kulturo in tradicijo. Sodobna predstavitev ženske narodne noše Ptujskega polja mora ohraniti njen simbolni pomen in lepoto, hkrati pa nagovarjati širšo publiko z inovativnim in funkcionalnim pristopom. Ključ je v spoštovanju tradicije, a z drznostjo za raziskovanje novih oblik in kombinacij.

2. 1 TRADICIJA

Tradicija je skupek običajev, navad, verovanj, vrednot in praks, ki se prenašajo iz generacije v generacijo znotraj določene skupnosti ali družbe. Tradicija lahko vključuje različne vidike življenja, kot so obredi, praznovanja, način oblačenja, umetnost, glasba, kulinarika, rokodelstvo in družbeni odnosi. Prenaša se med generacijami, bodisi ustno, preko pisnih virov ali z zgledom. To omogoča ohranjanje določenih vrednot in praks v skupnosti. Tradicija se pogosto dojema kot stalna, vendar se lahko prilagaja in spreminja glede na družbene spremembe. [1] Tako se ohrani bistvo, vendar lahko elementi tradicije prevzamejo nove oblike ali funkcije. Tradicija torej igra pomembno vlogo pri ohranjanju kulturne dediščine, oblikovanju kolektivne identitete in vzpostavljanju vezi med preteklostjo in sedanjostjo.

2. 2. TRADICIJA IN TREND

Tradicija zajema vrednote, navade in predmete, ki se prenašajo iz roda v rod. Nasprotno trend odraža aktualne smernice, ki jih narekuje sodobna družba. Združevanje tradicije in trenda ustvarja most med preteklostjo in sedanjostjo, kar omogoča ohranjanje kulturne dediščine na inovativen in privlačen način.[2]

[1] https://fran.si/iskanje?View=1&Query=tradicija

[2] https://www.mlad.si/vec-znanja-za-vec-turizma-v-znamenju-tt-tradicija-v-trendu/

3 RAZISKOVALNI DEL

3. 1. IDEJA

Tudi letos je bil najtežji del naše naloge izbrati pravo idejo. Želele smo izbrati takšno, ki bo edinstvena, nenavadna in bo pritegnila pozornost. Veliko smo se pogovarjale, brskale po spletu, razmišljale, spraševale sošolce, prijatelje, starše in sorodnike, da bi se čim bolje odločile. Naša naloga je namreč navdihovati turiste, predvsem mlade, da bi si ogledali čim več sveta, držav, pokrajin, zgodovinskih, etnografskih, kulturnih in naravnih znamenitosti ter različnih prireditev. Z njimi namreč delimo čudovite podobe in zgodbe, ki jih ustvarimo na podlagi lastnih doživetij, in jih spodbujamo, naj doživijo in si ogledajo še več.
In kako smo prišle do ideje o modernizaciji narodne noše? Narodna noša ima globok kulturni, zgodovinski in družbeni pomen, ki presega zgolj oblačilno tradicijo. Njena vrednost se kaže v kulturni in zgodovinski identiteti. Gre za simbol kulturne dediščine, ki povezuje ljudi z njihovimi koreninami, tradicijo in običaji. Vsaka noša pripoveduje zgodbo o življenjskem slogu, idealih in vrednotah ljudi v določenem obdobju. V preteklosti je izražala družbeni status, poreklo in pripadnost, danes pa je lahko del modnega oblačenja ter del ohranjanja kulturne dediščine domačega kraja, prav tako pa pomemben del kulturnega turizma in s tem povezanih prireditev, kjer promovira nacionalno in regionalno identiteto.

Našo idejo je dodatno oblikovala želja po raziskovanju, kako lahko dediščino prenesemo v sodobnost in jo naredimo zanimivo ter dostopno za mlade. Narodna noša kot simbol povezuje zgodovino, tradicijo in sodobno estetiko, kar je popolnoma skladno z našim ciljem – ustvariti nekaj, kar ni le lepo, ampak tudi globoko povezano s kulturnim pomenom.
Tako smo prišle do zaključka, da je narodna noša tista, ki jo želimo modernizirati in predstaviti kot trendovski, inovativen modni kos oblačila.

3. 2 NARODNA NOŠA PTUJA IN OKOLICE

Ptujsko polje, eno najstarejših in najbogatejših kulturnih območij v Sloveniji, slovi po svoji raznoliki in globoko zakoreninjeni tradiciji. Njegova dediščina sega v čas rimskega imperija, ko je bilo mesto Ptuj pomembno gospodarsko in kulturno središče. V stoletjih, ki so sledila, so prebivalci Ptujskega polja oblikovali značilne običaje, praznike in oblačilno kulturo, ki odraža tesno povezanost z naravo in vsakdanjim kmečkim življenjem.

Narodna noša Ptujskega polja je bogata in raznolika, kar odraža kulturno dediščino ter zgodovino tega območja. Noša je značilna za tradicionalno življenje v tem delu Slovenije in vključuje različne elemente, ki so se skozi stoletja razvijali na območju vzhodne Štajerske. Noša se je razvijala skozi stoletja in je bila tradicionalno povezana z življenjskim slogom kmetov in obrtnikov Ptujskega polja. Bogata je z vzorci, materiali in simboliko.
Narodna noša Ptujskega polja ni bila le oblačilo, ampak je izražala tudi družbeni položaj ter geografsko pripadnost. Barvni odtenki in materiali so pogosto odražali, ali gre za vsakodnevno nošo ali nošo za praznične priložnosti.

Ženske noše so bile pogosto bolj okrašene in barvite, z več detajli, kot so čipke, vezenine in okrasni trakovi, medtem ko je bila moška noša nekoliko bolj preprosta, a še vedno elegantna.

3. 2. 1 Značilnosti ženske narodne noše Ptujskega polja

Žensko narodno nošo Ptujskega polja bogatijo značilni elementi, ki odražajo lokalno tradicijo, življenjski slog in zgodovinske vplive tega območja.

Sestavni deli noše so:

- dolga, široko **srajca**, ki je izdelana iz belega lanenega ali bombažnega platna; pogosto je okrašena z nežno čipko ali vezenjem okoli ovratnika in rokavov;
- **krilo** je običajno dolgo in široko, največkrat izdelano iz težjega materiala, predvsem iz volne; značilno je, da so krila bogatih barv, predvsem temno modre, rdeče, črne in zelene z okrasnimi trakovi ali vzorci na robu;
- **predpasnik** je nujen del ženske noše; predpasniki so barviti in pogosto okrašeni s čipkami ali ročno povezanimi vzorci in kažejo spretnost lokalnih žensk;
- **telovnik ali steznik** je oprijet in poudarjen; običajno je temnejše barve, okrašen z gumbi ali vezeninami, zelo pogosto pa je izdelan iz svile ali drugega svetlečega materiala, kar noši doda pridih elegance;
- **čevlji** ali škornji so usnjeni ter prilagojeni tako za delo na polju kot tudi za posebne priložnosti, kot so cerkveni prazniki ali poroke;

- **nogavice** so bele, včasih tudi barvne, pogosto ročno pletene, segajo pa do kolen ali nekoliko višje;

- **rutka** se nosi zavezana okoli glave, pogosto pokriva lase in predstavlja simbol ženstvenosti; mlade deklice rutke nosijo manj pogosto, pri tem pa imajo lase spletene v kite; ob posebnih priložnostih so ženske nosile bogatejše naglavne rute, okrašene z vezeninami ali čipkami;

- **pas** je okrašen in zavezan okoli pasu, pogosto z vgrajenimi okrasnimi trakovi ali vezeninami;

- ženske so pogosto nosile značilne **ogrlice** iz rdečih kroglic (korald), ki so simbolizirale ženstvenost in premožnost; včasih so bile dodane tudi zlate ali srebrne podrobnosti;
- čez ramena so ženske nosile večje, okrašene **šale**, ki so služili tako za okras kot tudi za zaščito pred mrazom.

Ženska narodna noša Ptujskega polja je torej preplet estetskih in funkcionalnih značilnosti, ki so nekoč odražale življenjske pogoje in kulturno bogastvo tega dela Slovenije. Tradicionalni elementi noše so dragocen simbol dediščine in danes pogosto služijo kot navdih sodobnim oblikovalcem, kar pomaga ohranjati dediščino na nove, inovativne načine. Noša spodbuja mlajše generacije, da se zanimajo za svojo preteklost in ohranjajo vezi s tradicijo.

3. 3 SODOBNI NAČIN NOŠENJA NARODNE NOŠE

Narodna noša se lahko nosi tudi danes – preoblikovana na sodoben, kreativen način. Modernizirano žensko narodno nošo Ptujskega polja lahko nosimo na več načinov, ki združujejo tradicijo in sodobne trende.

Ob tem lahko recikliramo rabljena oblačila, jih preoblikujemo ter jim s tem dodamo nekaj tradicije. Ponovna raba in predelava oblačil imata velik ekološki pomen in prispevata k

zmanjšanju negativnega vpliva tekstilne industrije na okolje. Hkrati predelava oblačil spodbuja kreativnost, saj lahko tako ustvarimo trendovsko oblačilo s pridihom tradicije.

Tradicionalno vezeno bluzo kombiniramo z modernim midi krilom. Nabrano krilo nosimo z usnjeno jakno ali supergami. Predpasnik uporabimo kot modni dodatek čez obleko. Ruta je univerzalen kos, ki v sodobni modi postane eleganten dodatek in se lahko nosi kot šal, trak za lase, ovitek ali pas za torbico, kot pas, kravata, dekor na suknjiču, osrednji element na oblekah, kot zapestnica ali verižica oziroma ogrlica. Nenazadnje pa je ruta lahko lep spominek. Vezeni pasovi in ogrlice iz rdečih kroglic so odlični poudarki. Tradicionalno obleko kombiniramo z modernimi supergami, gležnarji ali minimalističnimi petami. Nenazadnje pa lahko posamezne elemente narodne noše vključimo tudi v športna oblačila. Vzorci ali motivi narodne noše so lahko natisnjeni na trenirke, puloverje, majice ali tudi na superge.

To modernizirano oblačilo lahko nosimo vsak dan (posamezni kosi) ali ob posebnih dogodkih, kot so poroke in drugi svečane priložnosti (celotno oblačilo z modernimi dodatki). S sodobnimi kroji in kombinacijami postane modernizirana različica vsestransko uporabna in atraktivna za vse generacije.

4 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA FESTIVALA

Z našo idejo oziroma projektom želimo popestriti turistično ponudbo na Ptuju in v okolici. Ptuj in njegovo bližnjo okolico namreč obišče veliko turistov. Če v turistično ponudbo dodamo še našo letošnjo ponudbo, bi se lahko turisti v naših krajih zadržali dlje časa, kar bi prineslo več nočitev in posledično več denarja. Naša ideja stoji na trdnih temeljih in ima realne možnosti, da zaživi. Naša modernizirana oblačila imajo izjemen potencial, da postanejo del turistične ponudbe na Ptuju, ki je znan po bogati zgodovini, tradiciji in kulturi. Oblikovali bomo privlačen in trendovski turistični proizvod, ki ga bomo vključili v različne segmente turistične ponudbe Ptuja in njegove okolice.

Navdušila nas je večplastnost noše, kot so simbolika, praktičnost in raznolikost ter možnost reinterpretacije. Je vsestranska in primerna za prenovo v sodobnem modernem kontekstu. Omogoča različne načine nošenja, kar odpira prostor za inovativne trende, ki obenem spoštujejo dediščino. Noša nam je ponudila idealno izhodišče, saj ima v slovenski tradiciji pomembno mesto, hkrati pa je zaradi svoje funkcionalnosti in estetske univerzalnosti primerna za vključitev v sodobno modo. Poleg tega nas je navdušilo, kako lahko narodna noša postane simbol samozavesti in modernosti. Njena zgodovina pripoveduje zgodbo o ženskah, njihovih položajih in pomenu v družbi, sodobna interpretacija v obliki modnega dodatka pa ji lahko vdihne novo življenje, ki presega svojo zgolj tradicionalno vlogo.

Odločitev za narodno nošo je torej rezultat raziskovanja in razmišljanja o tem, kako ohraniti bistvo narodne noše, a ga hkrati prilagoditi sodobnim estetskim zahtevam. Verjamemo, da lahko narodna noša postane ključni element, ki povezuje tradicijo in trend. Narodne noše kot del kulturne dediščine ponujajo številne možnosti za oblikovanje turističnega produkta, ki bi obiskovalcem omogočil globlji vpogled v tradicijo, kulturo in zgodovino določene regije. Če želimo oblikovati turistični produkt, ki temelji na narodnih nošah, je pomembno, da združimo elemente izobraževanja, zabave, avtentičnosti in trajnostnega turizma. To bomo mi tudi storili. Več o tem je zapisano v nadaljevanju naloge.

4. 1 OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA FESTIVALA

Obiskovalcem nudimo:

- Delavnice, kjer obiskovalci ustvarjajo in oblikujejo sodobne unikatne kose oblačil z elementi noše.
- Risanje skic modnih kolekcij in izdelavo modnega kataloga.
- Oblikovanje kolekcije rut (v sodelovanju z lokalnimi obrtniki), ki združujejo tradicionalne vzorce in moderne trende. Rutke postanejo trajnostni spominki, ki jih turisti lahko odnesejo domov kot spomin na Ptuj.
- Delavnice izdelovanja nakita in drugih spominkov, tudi s pomočjo laserskega gravirnega stroja.
- Ogled razstave narodnih noš na Ptujskem gradu.
- Interaktivno predstavitev zgodovine narodne noše.
- Organizacijo modne revije kapsulne kolekcije sodobnih interpretacij narodne noše, kjer predstavimo, kako lahko ta tradicionalni kos postane del moderne garderobe.
- Ustvarjanje spletnih platform ali socialnih medijev, kjer bi delili fotografije in videoposnetke tradicionalne noše in naše modernizirane različice.
- Snemanje kratkih filmčkov, ki prikazujejo narodno nošo od tradicionalne rabe do modernih reinterpretacij.
- Preizkus nošenja narodne noše ali sodobnih modnih kosov, navdihnjenih z njo, in profesionalno fotografiranje na znamenitih lokacijah, kot so Ptujski grad, staro mestno jedro ali most čez Dravo.
- Virtualni sprehod skozi zgodovino narodne noše s prikazi, kako so se elementi prilagajali času.

Modernizacija narodne noše omogoča preplet tradicije in sodobnosti ter spodbuja trajnostni turizem. Z vključitvijo lokalnih ustvarjalcev, obrtnikov in turističnih delavcev bi lahko Ptuj postal prepoznaven kot mesto, kjer se moda in dediščina prepletata v inovativni obliki. Turisti lahko doživijo edinstven preplet spoštljivega odnosa do preteklosti, navdihnjenega z drznim pogledom v prihodnost.

4. 2 OSNOVNI PODATKI, POTREBNI ZA PRIPRAVO IN IZVEDBO PROGRAMA

- Pri pripravi našega projekta sodeluje šestnajst članov našega podmladka, učenke in učenci izbirnega predmeta načini prehranjevanja, modelarji in učenci foto-video krožka ter sedem odraslih oseb.

- Za izvedbo modne revije in organizacijo delavnic so potrebni:
    - 1 organizator (mentorica),
    - 1 stilist (pomoč pri oblačenju modelov),
    - 6 modelov,
    - 1 voditelj (uvod in povezovanje programa),
    - 2 osebi za logistiko in podporo (ureditev prostora, priprava garderobe, pomoč v ozadju),

- 4-5 pomočnikov (usmerjanje udeležencev, priprava materialov in pomoč pri tehničnih izzivih).

- Za izvedbo razstave skrbita:
  - 1 voditelj (uvod in pomoč obiskovalcem pri uporabi aplikacije),
  - 1 oseba za podporo (usmerjanje obiskovalcev, pomoč pri morebitnih vprašanjih).

4. 3 PROGRAM DOGAJANJA

9.00 – 10.30 Zgodovina narodne noše, ogled razstave noš

Predstavitev zgodovine narodne noše, podkrepljena z zgodbami in glasbenimi nastopi. Ogled razstave narodnih noš na Ptujskem gradu in različne interpretacije oblačil v digitalni obliki.

10.30 – 11.00 Malica

11:00 - 13.00 Delavnice

Udeleženci pod vodstvom turističnih podmladkarjev in lokalnih šivilj ustvarjajo in rišejo modne kreacije ter modne dodatke, kot so trakovi za torbice, trakovi za lase, pasovi, nakit iz rut. Na voljo so materiali, orodja in navodila za začetek dela. Ustvarjajo modni katalog in se pripravljajo na modno revijo.

13.00 – 15.00 KOSILO

Odmor za kosilo po lastni izbiri in obisk starega ptujskega mestnega jedra pod vodstvom naših turističnih podmladkarjev.

15.00 - 16.00 MODNA REVIJA

Predstavitev trendovskega načina nošenja narodnih noš. Dogodek vključuje modno pisto, glasbeno spremljavo in kratek uvod o navdihu za predstavitev narodne noše v povezavi tradicije s sodobnimi trendi. Sledi predstavitev modnega kataloga, ki je nastal na dopoldanskih delavnicah.

4. 3. 1. Lokacije za izvedbo dogodkov

Če želimo dogodek postaviti na mesto, ki združuje zgodovinsko dediščino, turistično privlačnost in možnost izvedbe različnih programov, je **Ptujski grad** idealna izbira. Če želimo dogodek približati večjemu številu obiskovalcev in ga integrirati v mestni vsakdan, pa je **Mestni trg** odlična alternativa.
Obe lokaciji ponujata možnost za močno vizualno in vsebinsko povezavo tradicije in sodobnosti, kar je bistvo našega projekta. So pa še druge zelo zanimive lokacije, in sicer:

- **Dominikanski samostan,**
- **jedilnica Osnovne šole Ljudski vrt Ptuj,**
- **Kurentova hiša** (za manjše skupine),

- **Hotel Mitra** (ali podobna lokacija v starem delu mesta).

4. 3. 2 Kaj nudimo obiskovalcem?

S tem projektom obiskovalcem in turistom nudimo bogato in edinstveno izkušnjo, ki združuje tradicijo, umetnost, interaktivnost in modo. Kaj torej projekt ponuja? Poglobljeno kulturno doživetje kulturne dediščine (povezava s tradicijo in poudarek na dediščini), praktične delavnice, modno revijo, estetski in kreativni navdih, unikatne izdelke in spominke, nepozabno turistično izkušnjo in edinstveno zgodbo za turiste.

4. 3. 3. Kaj projekt omogoča turistom?

- **Doživetje avtentične lokalne kulture**: Spoznavanje zgodovine narodne noše.
- **Vključitev v ustvarjalni proces**: Ustvarjanje lastnih unikatnih dodatkov.
- **Navdih in povezovanje**: Kombinacija tradicije, mode in sodobne tehnologije.
- **Spomin na Ptuj**: Trajnostni in avtentični spominki s svojo zgodbo.
- **Sprostitev in zabava**: Prijetno preživljanje časa v estetsko bogatem in zgodovinskem okolju.

4. 3. 4. Kdaj se projekt odvija?

Naš program se po predhodni najavi lahko odvija skozi vse leto. Člani turističnega podmladka pa imamo največ prostega časa med počitnicami in vikendi, tako da takrat najlažje organiziramo dogodek.

4 . 4 CENA

Ogled in sodelovanje v našem programu sta lahko popolnoma brezplačna, sicer pa cena programa ni popolnoma enotna. Obiskovalci se lahko sami odločijo, kaj si bodo ogledali, kaj bodo kupili ali kaj bodo jedli. Vedno pa bo na vidnem mestu nastavljena skrinjica za prostovoljne prispevke. Za udeležence, ki bi si želeli ta dan ogledati še zbirke na Ptujskem gradu, je cena vodenega ogleda gradu in ogled ene zbirke 3,50 EUR za osnovnošolce, dijake in študente, za odrasle pa 10 EUR. Seveda pa so turistom na našem območju na razpolago tudi številne druge zanimivosti in znamenitosti.
Vse stroške, povezane z oglaševanjem našega projekta, izvedbo delavnic in materialnih dobrin, so pokrili donatorji. To so naši starši, stari starši, naša šola, Turistično društvo Ptuj in Radio Ptuj. Tudi promocija projekta je brezplačna (Radio Ptuj, Štajerski tednik, SIP TV, TIC).

4. 5 KONTAKT IN REZERVACIJA

Skupine ali posamezniki, ki se odločijo za obisk našega programa, lahko vsa dodatna vprašanja in rezervacije uredijo na telefonski številki 070 445 738 (Marina Mohorko Korpar) ali preko elektronske pošte: marina.mohorko@os-ljudskivrtptuj.si, nina.kolmancic@os-ljudskivrtptuj.si, zala.majeric@os-ljudskivrtptuj.si , vita.kac@os-ljudskivrtptuj.si.

4. 6 CILJNE SKUPINE

Naš turistični proizvod je namenjen različnim ciljnim skupinam in posameznikom, saj združuje tradicijo, modo, inovativnost in interaktivno izkušnjo. Program ima širok spekter privlačnosti, vendar bo najbolj nagovarjal ljubitelje kulture in tradicije, mlajše obiskovalce, ki iščejo estetsko in tehnološko napredno doživetje, ter družine, ki cenijo interaktivnost in zabavne aktivnosti z dodano vrednostjo. Poleg tega pa z inovativnim pristopom nagovarja tudi turiste, ki iščejo edinstveno, butično in trajnostno doživetje, kar bo povečalo privlačnost Ptuja kot turistične destinacije.

4. 7 OGLAŠEVANJE

Za predstavitev je zelo pomembno trženje. Naš dogodek bo oglaševan na družbenih omrežjih (aktivno promoviranje na Facebooku, Instagramu in TikToku), tiskanih medijih (plakati in letaki po lokalnih šolah, knjižnicah in kulturnih ustanovah) in na Radiu Ptuj.
Naše dogajanje bo objavljeno tudi na spletni strani naše šole (www.os-ljudskivrtptuj.si) in na spletni strani TIC-a Ptuj (www.ptuj.info/index.php/sl/ptuj/turistine-informacije).
Na teh straneh bo objavljen celoten program našega projekta. Vse potrebne informacije pa bodo na voljo tudi na že navedeni telefonski številki in elektronskih naslovih.

4. 8 KDO BO KAJ OPRAVLJAL?

Izvedba našega programa, kot smo si ga zamislile, zahteva skrbno organizacijo in smotrno razdelitev vlog, ki jih bomo z našimi sodelavci opravljali.
Turistični podmladek pripravi program in ves potreben material za izvedbo, zamisel predstavi širšemu krogu ljudi, poskrbi za dobrodošlico gostov, vodi in animira goste med celotnim dogajanjem, izvede modno revijo, uredi oglaševanje na družbenih omrežjih, posname promocijski videospot, povabi prijatelje, da obiščejo našo spletno stran in se informirajo o našem dogodku, izdeluje reklamni material, rute, nakit in spominke, peče sladice, posname promocijski videospot ter pripravi in vodi delavnice.
Učenka Alina Milošič nariše skice oblek za modni katalog.
Gospe Elka, Mateja in Martina ter učenci izbirnega predmeta načini prehranjevanja pripravijo ter predstavijo dobrodošlico, hkrati pa organizirajo in vodijo postrežbo dobrodošlice. Naše babice in učiteljica šivajo rute. Učenka foto-video krožka fotografira dogodek, zaposleni na gradu Ptuj obiskovalce vodijo po gradu. TIC Ptuj, TD Ptuj in Radio Ptuj poskrbijo za promocijo dogodka.

4. 9 SPOMINKI

Obiskovalcem bomo ponudile in podarile:
dekoracijske spominke, različne rute in nakit,
druge izdelke, ki bodo nastali na delavnicah, ter letake oziroma zloženke, na katerih bodo tudi QR kode za dostop do turistične naloge.
Pri izdelavi spominkov in izdelkov smo upoštevale način izdelave in material. Prizadevale smo si, da so preprosti in iz materialov, ki jih je možno dobiti v našem okolju ter so cenovno ugodni. To je pomembno tudi zato, da bi spominke in izdelke lahko izdelovali sami.

Slike 1 - 6 : Turistični podmladek izdeluje spominke in katalog (foto: Prša)

5 TRŽENJE NAŠEGA PROIZVODA

Še tako skrbno razvita ideja turističnega proizvoda ne zadošča za dejansko realizacijo le-tega. Pomembna točka na poti realizacije je, kako doseči, da bi turisti od blizu in daleč slišali za nas in se programa tudi udeležili. K temu pripomore dobra in učinkovita reklama, ki jo že in jo še bomo izvajale na več načinov, pri čemer je potrebno upoštevati ciljno skupino, ki ji je naš turistični produkt namenjen. Navedle bomo predloge za uspešno predstavitev in kdo od sodelujočih v projektu jih lahko uresniči.

Podmladkarji bodo pripravili letak oziroma zloženko o našem projektu,[3] izdelali spletno stran, izdelali QR-kode, posneli videospot, izdelali in urejali profile na socialnih omrežjih, izdelovali spominke, ki jih bomo obiskovalcem ponudili na prireditvi, sami sodelovali pri tem projektu in k sodelovanju povabili svoje sorodnike, prijatelje, znance, izdelali plakate, ki bodo vabili ljudi na prireditve, plakate izobesili po mestu in okolici, izdelali vabila, ki jih bodo predvajali različni

[3] Priloženo v prilogi

mediji, reklamno gradivo razposlali v Terme Ptuj, Turističnemu društvu Ptuj in TIC-u Ptuj ter uspešno predstavljali nalogo in stojnico na festivalu Turizmu pomaga lastna glava.

Turistično društvo Ptuj in TIC Ptuj
bosta našo ponudbo predstavila ostalim TD v okolici,
ponudbo predstavila drugim okoliškim društvom,
pomagala pri izdelavi plakatov,
promovirala naš reklamni material v občini in izven nje in
sodelovala pri organizaciji projekta.

Slika 7: TIC Ptuj (foto: Prša)

6 TROŠKI IN FINANČNA SREDSTVA

Za izvedbo takšnega dogodka smo morale vsaj približno izračunati finančne stroške. Pri nabavi materiala, ki ga bomo potrebovale predvsem pri izvedbi različnih delavnic, nam bodo v veliko pomoč naši starši, stari starši, šola ter donatorji.
Naš turistični produkt že promoviramo preko socialnih omrežij in spletnih strani, ki so jih uredili člani našega turističnega podmladka. To bomo počele tudi v prihodnje. Promoviranje preko spleta je brezplačno.
Letos bo brezplačno tudi oglaševanje našega programa na Radiu Ptuj. Tako smo se dogovorile z direktorjem Radio-Tednika Ptuj. [4] Oglaševanje, ki bo v Štajerskem Tedniku, pa bodo pokrili donatorji. Tako stroškov s promocijo ne bo.
Finančni stroški so blago, material za nakit, šiviljski pribor, tkanine in dekorativni elementi, papir in razna lepila ter vrvice. Te stroške bodo pokrili naši starši, nekaj denarja pa nam je ostalo še od tržnic iz preteklih let.
Turisti si lahko seveda po lastni želji ogledajo še zbirke na gradu Ptuj, znamenitosti in ostale zanimivosti, vendar so vstopnine njihov strošek.

7 ZAKLJUČEK

Kot smo si zadale na začetku, smo skupaj s člani celotnega turističnega podmladka ponovno uspele ustvariti zanimiv projekt, ki ima vse možnosti, da poživi in obogati turistično ponudbo Ptuja. Na začetku smo bile nekoliko negotove glede uresničitve naše ideje, naših načrtov in izpeljave le-teh. Nismo natančno vedele, kako bomo vse izvedle, a smo vztrajale in po odzivih sodeč je zanimanje za naš projekt precej veliko. Vsi, ki so udeleženi v našem projektu, so nam z veseljem priskočili na pomoč.

Oblikovale smo turistični proizvod ter dokazale, da se ga da tržiti. Zato sklepamo, da ima naš projekt realne možnosti, da se ob ustrezni promociji realizira in popestri dogajanje na Ptuju. Upamo, da bo res zaživel, saj naša ideja z naslovom "Nosim se" združuje preteklost in sedanjost ter ohranja in reinterpretira bogato dediščino Ptujskega polja. Narodna noša kot

[4] dogovor z direktorjem Dragom Slamerškom, pridobljeno 27. 12. 2024

močan simbol tradicije lahko postane element oziroma trend sodobne mode in turistične ponudbe, ki povezuje generacije in pritegne obiskovalce. S takšnim pristopom zagotavljamo, da dediščina ne ostane zamrznjena v preteklosti, temveč živi naprej v sodobni obliki.

Z združevanjem lokalnih tradicionalnih elementov z modernimi trendi na področju mode, umetnosti, kulinarike in tehnologije lahko ustvarimo privlačno kulturno izkušnjo, ki pritegne tako domače kot tuje obiskovalce. To pa spodbuja povezanost med preteklostjo in sedanjostjo ter omogoča, da tradicija živi naprej na način, ki je prilagojen sodobnemu času.

8 LITERATURA IN VIRI

1. https://turisticna-zveza.si/novica/22-mednarodni-festival-vec-znanja-za-ve-turizma
2. https://www.facebook.com/watch/?v=329144825676378
3. https://sobotainfo.com/novica/globalno/tradicija-veleva-postavljanje-bozicnega-drevesa-na-bozicni-vecer-strokovnjaki
4. https://fran.si/iskanje?View=1&Query=tradicija
5. https://www.mlad.si/vec-znanja-za-vec-turizma-v-znamenju-tt-tradicija-v-trendu/
6. https://www.druzina.si/clanek/slovensko-etnolosko-bogastvo-narodna-nosa
7. https://www.etno-muzej.si/files/etnolog/pdf/0354-0316_13_Knific_Vprasanje.pdf
8. https://www.etno-muzej.si/sl/digitalne-zbirke/kljucne-besede/praznicna-nosa-in-nosa-ob-posebnih-priloznostih
9. https://www.narodna-nosa.si/o_nosi.htm
10. https://www.google.com/search?sca_esv=4afd992475402443&q=tic+ptuj&udm=2&fbs=AEQNm0Afyv4Uc3q6r4zo6NmWhyV-seuNnUGxm2pu8mrKFwDKf16AGLKY5O
11. https://trigo.si/index.php/moska-narodna-nosa/moska-ruta

9 PRILOGE

PRILOGA 1 – PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI

V okviru turistične tržnice bomo na svoji stojnici, ki ne bo povsem klasična, predstavljali in promovirali naš projekt »NOSIM SE «. Urejena bo tako, da bo že na prvi pogled videti, da gre za predstavitev, povezano z našo temo.

Spominki:

- zloženke,
- rute,
- nakit,
- modni katalog.

Pri predstavitvi bo sodelovalo devet učencev. Del ekipe bo ves čas ob stojnici in bo predstavljal naš program ter skrbel za animacijo obiskovalcev. Ostali učenci bodo na prireditvenem prostoru vabili obiskovalce k naši stojnici. Na vidnem mestu bomo označili, od kod smo in kaj tržimo.
Naša stojnica vam zagotavlja enkratno doživetje, zato vsi lepo vabljeni!